

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 02.11.2007
Sayı : 519

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

564

Aşağıdaki sorularımın Başbakan sayın R. Tayyip ERDOĞAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Fevzi TOPUZ
Muğla Milletvekili

AKP iktidarı Maden Kanununda yaptığı değişikliklerle; “orman ve ağaçlandırma alanları, özel çevre koruma bölgeleri, milli parklar, sit alanları, tarım ve mera alanları, kıyılarımız ve sahil şeritleri, su havzaları ve su kaynakları, turizm gelişim ve koruma bölgeleri, askerî yasak bölgeler ve diğer doğal ve kültürel zenginliklerin bulunduğu alanlar dahil tüm coğrafyamız, sadece % 2 vergi karşılığında yabancı sermayeli şirketlere ve/veya yerli şirketlere açılmıştır. (5177 Sayılı Maden Yasası, 5 Haziran 2004 tarih ve 25483 sayılı R.G)

Bu düzenleme ile, petrol, jeotermal kaynak ve maden arama faaliyetleri ÇED kapsamı dışına alınmış (5177/28 s. Y), ÇED yönetmeliğinde yapılan değişiklik ile de maden arama faaliyetleri, ÇED kapsamı dışına çıkarılmıştır.(16 Aralık 2004 tarih ve 25672 sayılı R.G.)

Küresel ısınmanın ve iklim değişikliğinin olumsuz sonuçlarının görülmeye başlandığı bu süreçte, orman, milli park, özel çevre koruma bölgeleri, sit alanları, tarım ve mera alanları, kıyılar ve kara sularında su havzaları ve su kaynakları gibi ülkenin ulusal değerlerinin kurlsız ve denetimsiz maden aramalarına açıldığı görülmektedir.

Geçmişte, özellikle yabancı sermayeli şirketlerin ve yerli ortaklarının, ülkemizde sürdürdüğü kurlsız ve usulsüz madencilik faaliyetleri, “doğrudan çevrenin bozulmasına ve dolaylı olarak insan yaşamına olumsuz etki yaptığı” gerekçesiyle mahkeme kararları ile durdurulmuştur. (İzmir 4. İdare mahkemesi 03.12.2007 tarih ve 2004/1547 sayılı kararı, Danıştay’ın 1997 tarihli kararı)

İnsan yaşamına ve doğal çevreye yaptığı olumsuz etkiler mahkeme kararları ile tescil edilmiş olmasına rağmen, 1993 yılında Milli Park, 2001 Dağlar Yılında Alp’lerden sonra dünyanın ikinci oksijen deposu kabul edilen, aynı zamanda SİT alanı ve 1,5 milyon insanımızın su kaynağı olan dünya mirasımız Kaz Dağlarında, yaşanan ağaç katliamı ve toprakların kazılmasının nedeni; doğa katliamını yasal güvenceye alan bu maden yasasıdır.

Ulus ötesi sermayenin talepleri doğrultusunda, AKP iktidarında yasalaştırıldığı iddia edilen ve kamuoyunda ‘işgal yasası’ olarak anılan bu yasanın acı sonuçları, şimdiden görülmeye başlanmıştır. 22 Ekim 2007 tarihinde Milliyet Gazetesinin internet sayfasına düşen bir haberde; Çanakkale’nin Bayramiç ilçesine bağlı Muratlar köyü Muhtarı Mehmet Aydoğan, AA muhabirine yaptığı açıklamada; “İçtikleri suyun üzerinde kokulu bir yağ tabakası oluştuğunu” iddia etmiş ve “Köyümüzün suyunu artık kimse içmiyor. Köy halkı tedirgin.” İddiasında bulunmuştur.

Güney Kıbrıs Rum kesiminden bir Rum şirketinin 2007 yılında 21 adet arama ruhsatına sahip olduğunun ortaya çıkması (26 Mart 2007 Bugün) ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında bir bürokratin yasalara aykırı olarak sahip olduğu 4 adet altın arama ruhsatını İhlas Madencilik’e 1 Milyon dolara sattığının belirlenmesinin ardından(28 Ağustos 2007, VATAN), Bakanlıkta 30’a yakın kişinin tutuklanması; bu yasanın ‘stratejik öneme haiz ulusal varlıklarımızı nasıl talana ve istismara açık hale getirdiğini’ ortaya koymaktadır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, orman alanlarında verdiği taş ocağı izinlerinde inceleme yapmadığı, bu nedenle verilen binlerce sahada ne taş, ne de madene rastlanmadığı(M.Aşık, 16 Ekim 2007, Milliyet), “maden arama izni ile ormanlık alanlarda ruhsat yağması yaşandığı, amacın; ormanlık alanda binlerce delik açmak, ağaçları kesmek, yeşil dokuyu tahrip etmek ve bu alanları “orman vasfını kaybetmiş arazi” haline dönüştürmek olabileceği” (G. Civaoglu, 17 Ekim 2007 Milliyet) kamuoyuna yansıyan bilgiler ve belgelerdir.

Bu bilgiler ışığında;

- 1- Maden arama ruhsatı verilmiş olmasına karşın, sahada maden olmadığı tespit edilen maden sahası var mıdır? Varsa bu sahaların yeri ve sayısı nedir? Hangi şirketler bu sahalarda arama ruhsatı almıştır?
- 2- Ülkemizde, izin ve ruhsat sahibi olmuş yabancı sermayeli yada yabancı ortaklı şirketler, hangi madenleri üretmektedir? Bu şirketlerin isimleri nedir?
- 3- Maden arama yada işletme izni verilen "yabancı sermayeli yada yabancı ortaklı şirket" sahipleri hangi ülke uyruğuna tabidir?
- 4- Ülkemizle karşılıklılık ilişkisi bulunmayan ülke uyruğuna tabii ülke vatandaşlarının ülkemizde kurduğu yada ortak olduğu şirketlerden Bakanlığınızca maden arama izni yada işletme izni alan şirket var mıdır?
- 5- Güney Kıbrıs Rum kesiminden bazı şirketlerin, ülkemizde kurdurdukları paravan Türk şirketler aracılığı ile AKP iktidarında 21 adet arama ruhsatına sahip olduğunun ortaya çıkması, yeraltı zenginliklerimize kimlerin ve nasıl sahip olduğu ve maden şirketlerinin kimliğinin sorgulanmasına neden olmaktadır(26 Mart 2007 Bugün). Bakanlığınızca, yabancı sermayeli yada yabancı ortaklı şirketler herhangi bir araştırma ve incelemeye tabii tutulmakta mıdır?
- 6- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı üst düzey bürokratlarından ve Maden Dairesinde görevli bürokratlarından kaç kişi gözaltına alınmışlardır? Bu kişilerin göz altına alınma nedenleri nedir?
- 7- Bakanlık tarafından verilen arama ve işletme ruhsatlarında yapılan devir ve satışlar devletin ilgili birimleri tarafından izlenmekte midir?
- 8- 5177 sayılı maden yasasına göre, altın, gümüş, bakır, çinko vb. ürün işletmek için arama izni almış, ancak ÇED raporunu alamadığı için işletme izni verilmeyen şirketler var mıdır? Varsa, bu şirketler hangileridir? Hangi madenlerde işletme izni verilmemiştir?
- 9- Kaz dağında altın madeni arama izni alan şirketlerin isimlerinin ve hangi ülke sermayesi ile kurulduğunun kamuoyundan gizlenme nedenleri nedir? Bu şirketlerin adları ve şirketlerin sermayelerin hangi ülke uyruğuna tabi oldukları konularında kamuoyunu bilgilendirmeyi düşünüyor musunuz?
- 10- Piknik yapmanın ve kestane toplamanın dahi yasak olduğu, dünyanın sayılı eko sistemine ve doğal güzelliğine sahip Kaz Dağının altın arama faaliyetlerine açılmasında iddia edildiği üzere, bazı ülkelerin tavsiyesi olmuş mudur?
- 11- Türkiye'de bazı altın madenlerinin kapatılması için sayısız mahkeme kararı olmasına karşın bu mahkeme kararları her nedense uygulanmamaktadır. Ülkemizde sıkça görülen bu durum, ülkemizin henüz bir hukuk devleti olmadığını mı göstermektedir?
- 12- Maden arama ve işletme ruhsatları verildikten sonra, doğal, tarihi ve çevresel değerlerin izlenmesi ve korunmasına ilişkin denetimler, nasıl ve hangi kurum tarafından gerçekleştirilmektedir?
- 13- Dönemin AKP'li Çevre ve Orman Bakanı sayın Osman Pepe'nin konu ettiği "**Metruk vaziyette kalan maden aranmış yerler**"(17 Ekim 2007, Radikal) nerelerdir? Bu yerler hangi maden alanlarıdır? Bu sahalarının arama yada işletme ruhsatları hangi şirketlere aittir?
- 14- Maden sahalarını rehabilite etmeden ve metruk vaziyette bıraktığı ifade edilen şirketlere Bakanlığınızca cezai bir işlem uygulanmış mıdır? Uygulanmış ise, uygulanan cezai işlemin bugünkü bedeli nedir?
- 15- Orman, muhafaza ormanı, ağaçlandırma alanları, kara avcılığı alanları, özel çevre koruma bölgeleri, milli parklar, tarım, mera, sit alanları, sulak alanlar, su havzaları, kıyı alanları ve sahil şeritleri, karasuları, turizm bölgeleri, alanları ve merkezleri ile kültür ve turizm koruma ve gelişim bölgelerinde, verilen maden arama yada işletme ruhsatı sayısı nedir? Bu izinler hangi korunan alanlardadır? Bu sahaların ayrı ayrı dekar olarak miktarları nedir? Bu alanlarda arama yada işletme ruhsatı alan yabancı sermayeli şirketler hangi ülke uyruğuna tabidirler?
- 16- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı sayın Hilmi Güler'in, "**Maden Yasası'nın belirli maddelerinde değişikliğe gidilebileceğini**" açıklaması(A.A, 27 Ekim 2007), yasanın, **2004 yılında AKP hükümeti tarafından, iyi bir araştırma ve değerlendirmeye gerek duyulmadan, iddia edildiği üzere kimi maden şirketlerinin istemi doğrultusunda yasalaştırıldığını** mı göstermektedir?